

Movisie

Voor een positieve verandering

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

**Kennisevent: Samenwerken aan een sterke
sociale basis met sport en bewegen**

**18 november 2025
Esra van Koolwijk**

Buurtbus in Vechtstreek gerund door vrijwilligers

Bron: buurtbusvereniging Vechtstreek

Koffiehoek bij ondernemer in Kollum (Friesland)

Bron: Balanza, fotograaf: Renee van der Heide

- Sociale basis als belangrijk sturend beleidsconcept voor Rijk en gemeenten
- Verschillende invullingen van de sociale basis tussen en binnen gemeenten
- Breed gedragen definitie begint uit te kristalliseren

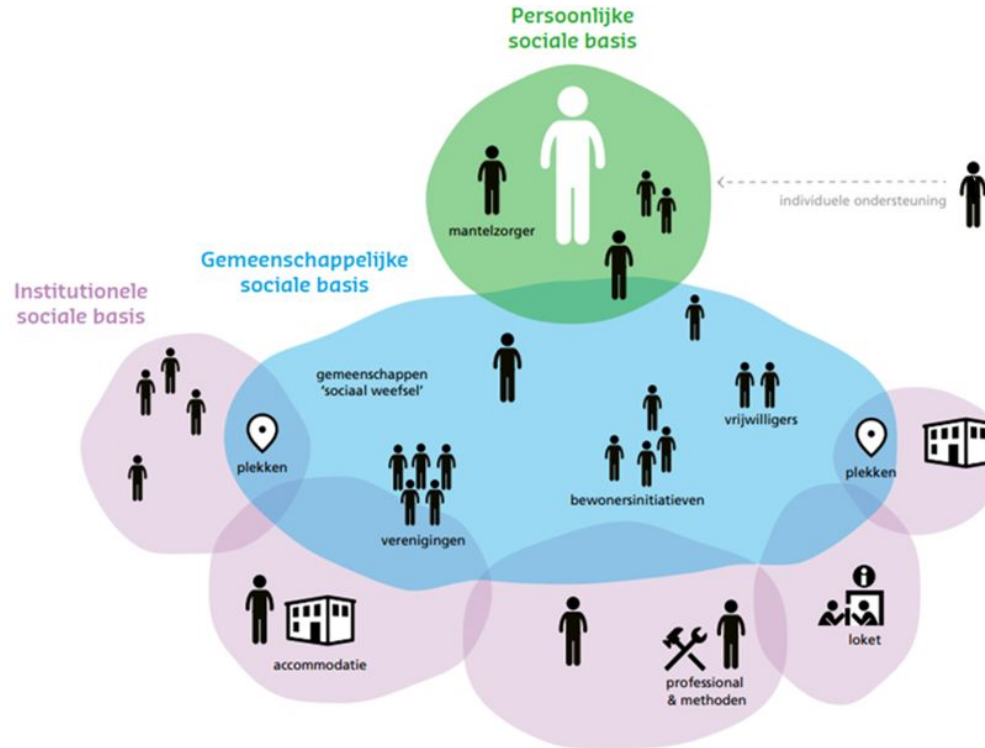
“De sociale basis is (vooral) de wereld dichtbij huis, in al zijn schakeringen en rijkdom, waar je zonder verwijzing (indicatie) terecht kunt.”

Het geheel van informele sociale verbanden (buurten, groepen, verenigingen, netwerken, gezinnen) aangevuld en ondersteund vanuit de lokale overheid, organisaties, diensten en voorzieningen, die het mogelijk maakt dat inwoners de mogelijkheden hebben om te participeren in sociale relaties op een manier die hun welzijn, capaciteiten en individueel potentieel verbetert (Sterke beleidsinterventies, sterke sociale basis).

Drie sferen van de sociale basis

In elke sfeer heeft de (lokale) overheid een andere rol.

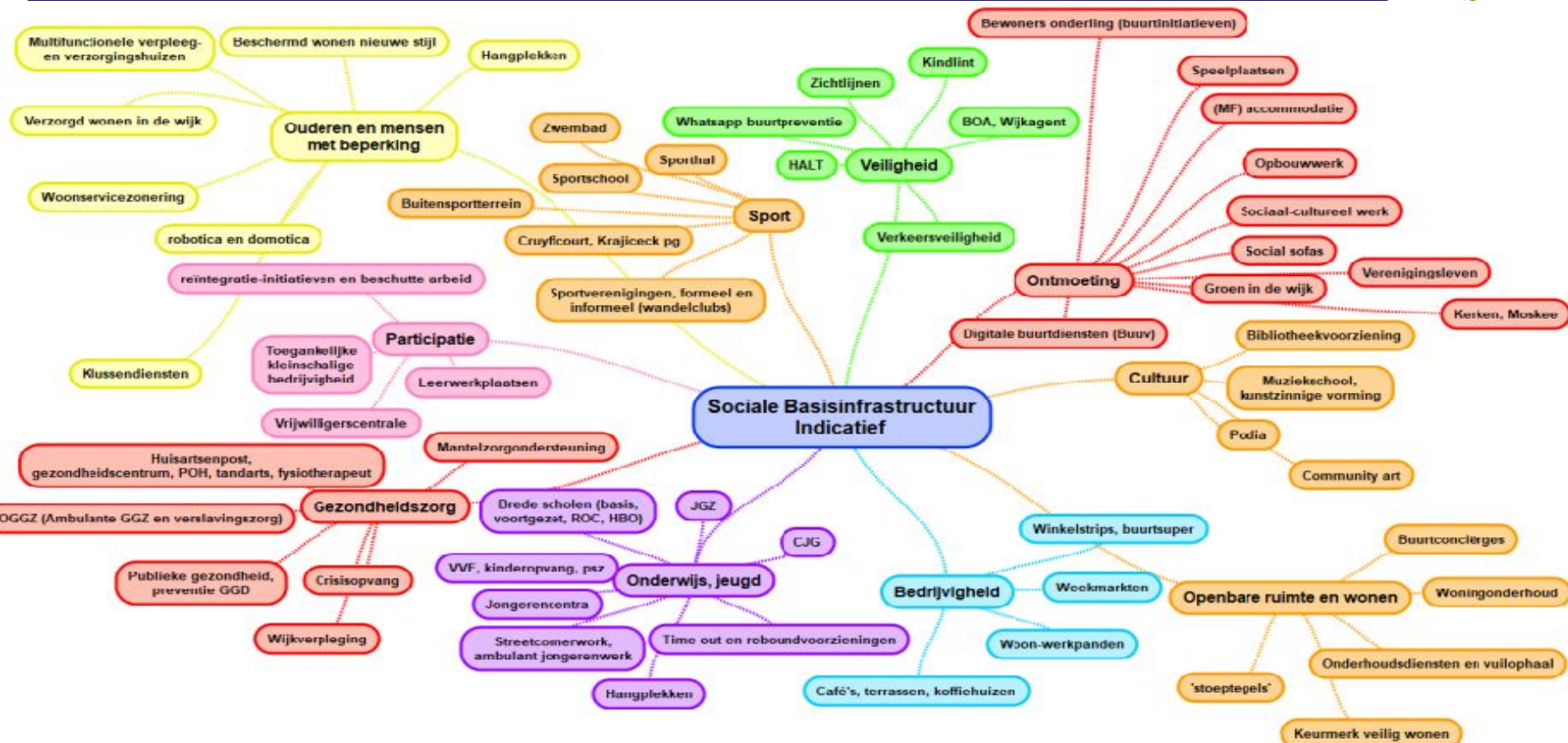
- Waar beweeg jij je in de sociale basis (welke sfeer?)
- Herken je in je eigen leefomgeving onderdelen van de sociale basis (bv. buurtgroepen, verenigingen, netwerken)? Geef een voorbeeld.

Wissel uit in tweetallen

De reikwijdte van de sociale basis

Sociale Basisinfrastructuur Indicatief

- Visie op de sociale basis: oog voor instrumentele en intrinsieke benadering
- Welke rol past waar/wanneer?
- Betrekken van stakeholders: inwoners en uitvoerders
- Domeinoverstijgend: interne afstemming/samenwerking
 - *welzijn*
 - *zorg*
 - *publieke gezondheid*
 - *Sport*
 - *Cultuur*
 - *ruimelijke ordening*
 - *sociale dienst*
 - *.....*

De verwachtingen rond de sociale basis zijn hooggespannen. Maar wat verstaan we precies onder de 'sociale basis'? Het is aan gemeenten en lokale partners om het begrip sociale basis zelf in te vullen. Het gespreksmodel kan helpen samen met partners een afbakening te maken van het begrip: [Wat rekenen we wel tot de sociale basis en wat niet? | Movisie](#)

- Diverse gemeenten experimenteren met het versterken van collectief werken bij wijkteams en maatschappelijke organisaties
- Beweging van 'collectief waar mogelijk en individueel waar nodig' naar 'collectief, tenzij'
- Diverse voordelen: druk op specialistische en individuele hulp neemt af, ondersteuning dichterbij huis en versterken sociaal netwerk

Zie: [Digitale publicaties | Movisie | Collectieve oplossingen](#)

- Beweeg- en ontmoetingsactiviteit voor 55 +ers waarbij wekelijks buiten – in de eigen buurt – gesport en bewogen wordt
- 81% van de deelnemers gaf aan meer buurtgenoten te leren kennen, 80% zei dat ze meer gingen bewegen
- 'Sport als sociaal middel'

- Wat doe jij nu al dichtbij met en voor inwoners? (direct of indirect)
- Wat zou je nog anders willen doen?

Wissel uit in tweetallen.

Je kan je vraag ook mailen naar e.vankoolwijk@movisie.nl

Meer lezen?

- [Wat is de sociale basis precies? | Movisie](#)
- [Terug naar de basis – magazine over versterken van buurten – Movisie](#)
- [Position paper sociale basis – Movisie, Verwey-Jonker instituut e.a.](#)
- [Cijfers en de sociale basis – Movisie](#)
- [Lemma Sociale Basis](#) in Lexicon Nabijheid en sociaal werk (p.15 e.v.) – Movisie, Werkplaatsen Sociaal Domein
- [Sterke beleidsinterventies, sterke sociale basis – Movisie](#)
- [De Buurtagenda: een succesvol voorbeeld van slow social work – Zorg+Welzijn](#)
- [Digitale publicaties | Movisie | Collectieve oplossingen](#)

De rol van sport en bewegen in de sociale basis

Lonneke Schijvens, Kenniscentrum Sport & Bewegen

Sociale waarde van sport en bewegen

Bewezen sociale waarde van sport en bewegen aan*:

- sociale contacten, uitbreiden sociaal netwerk
- zelfredzaamheid
- mentale gezondheid en veerkracht
- ontwikkelen sociale vaardigheden

→ mits: aangeboden onder de juiste voorwaarden!

Sport en bewegen is laagdrempelig: geen associatie met zorg of last van wantrouwen richting overheid

*[Human Capital Model](#), Richard Bailey

SV Overvecht De Dreef

Wijk met laagste scores op welzijnsindicatoren

Veel één-ouder gezinnen → passend aanbod

Betrouwbare partner in wijk
(voor bv welzijns- en jongerenwerk)

Burgerschapsactiviteiten naast sport

Aanbod financiële hulp op de vereniging

→ ***Sterke sociale functie in deze wijk!***

En toch...

lang moeten wachten op kunstgrasveld

Onze samenwerkingen

Districtspot Stichting Boukie

Heroes of the Cruyff Court

Sterke buurtverbinders Gorinchem

oranje
fonds

Investeren in jongeren: zo wordt Boukie mogelijk gemaakt

- Subsidie
- Fondsen
- Verhuur ruimten
- Sponsoring

MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR

**Gemeente
Gorinchem**